

Kiiruhtakaa Joulukorttтилаusten kanssa

Pyytäkää joulukorteista näytekirja konttoristamme nyt aivan heti. Samoin joulu- ja uudenvuoden-onnitteluja varten listat, joihin voitte kerätä paikkakunnallanne onnentoivotukset Toverissa julkaistavaksi.

Kalenteri v. 1919, Työmiehen Joulu ja Lasten Joulu

olisivat myös tilattavat ensitilassa, joutuakseen ajoissa perille, nyt tunnetun hitaan ja epäsäännöllisen postinkulun takia.

Toveruudella:
TOVERIN KONTTORI.

Tacoma

Osastomme kokouksessa määrättiin minut avustamaan "Tulsa", joka tässä toimeissa on hiikoillut useita vuosia, mutta viime aikoina näyttäneen väsymyksen oireita. Koska minulla nyt oli onni päästä tällaiseen kunnialliseen asemaan, että saan esiintyä sanomalehtimiehenä, niin on minun kai esitettävä itseni satahukuiselle ammatti- ja toverijoukolle ja lukijakunnalle, kuten hyvä tapa vaatii. Siis ensin 99 asteen kumarrus. Nimeni on Humu Hancil, ainakin niin kauan kun kirjeenvaihtajan apulaisena esiinnyin, sillä sen innostuksen mukaan, mikä minussa tällä hetkellä on, toivon vielä pääseväni oikein kirjeenvaihtajaksi jos vaan ei tuo "laiskuuden" piru minua heti tämän kirjeeni jälkeen pudota arvostelijoiden joukkoon, kuten niin monasti on käynyt.

Aänentöntä rahaa. Lauantaina salapoliisit vangitsivat 12 miestä talossa No. 1328 Broadway tavattuina heidät pelaamassa "pokkaa" dollarin "äntillä". Pellissä käytettiin ainoastaan paperirahaa, joiden piti olla äänentöntä, mutta etsivan tarkka korva kuitenkin sen kuuli. Miehet lastettiin 10 dollarin takuulla vapaaksi oikeuteen asti.

Nainen pelipaikan runnaajana. Samoin vangittiin 6 henkilöä Temple of Music huoneesta. Salapoliisien saapessa oli yli \$200 rahaa pöydässä, joten se oli ollut mitään ajan tappamista eikä kirkkua. Nainen, Mrs. R. Brown sai 50 dollari sakkoo ja muut 10 dollari.

Muistopatsas tulee pystytettyäksi. Tacomaan juuri päättyneen sodan molokille. Tähän rakennusrahastoon on parturien unioni jo luovuttanut \$50 ja muut unionit tietysti seuraavat esimerkiksi. Työläistenhän ne on kaikki maksettava.

Suurta tulossa. Kaupunginhal-

Maa myytävänä.

Vanhuden heikkouden tähden myyn maani. Maata on 160 eekkeriä. 18 eekkeriä takissa olevaa pohjaa ja jäännös maaki-maata.

Maata setraa 8 lypsävää lehmää, hyvä hevospari ja kaikki irtaimisto.

Maasijaitsee 4 mailia Kelsosta, Wash., Diking District No. 1 hyvän tien varrella.
Hinta \$4,500.00.

Isaac Peterson.
Lähempi tietoja saapi,
A. Reinikka; Kelso, Wash.
Phone No. D 2.

Todellinen säästäväisyys

Leiväntekö tulee tälle olemaan hauskaa — huonosti noussut leipä on tummaton sellaisessa kodissa jossa käytetään

CRESCENT
NOSTAKEJAUHOA

Kaksikymmentä prosenttia suurempi nostakevoima vakuuttaa hyvin nousseen ja maukkaan leivän kaikenlaisista jauhoista. Huokatavarajauhoja myyvät sitä 25c pauna.

litus on päättynyt kiitospäivänä toimeenpanna sellaiset juhlat, joita ei Tacomaassa ennen ole kuuluttu eikä nähty. Ja nyt jos koskaan sitä onkin kiittäminen. Onhan sota onnellisesti voitettu ja mailman rauha ja vapaus saavutettu ja saalistajat, jotka tällaisia juhlia toimeenpanevat, ovat saaneet mielin määrin miljoonia Heillä tosiaankin on syytä kiittää, sillä onhan nyt Yhdysvalloissa puolta enemmän miljoonereijä kuin sodan alkaisissa.

Kansalainen kuollut. T. k. 24 p., kello 5 p., kuoli St. Joseph sairaalassa Eemeli Asp. Hänessä tehtiin leikkaus umpisuolen tulehduksen johdosta viime tiistaina, 19 p. tk., josta jälkeenpäin seurasi kuume, jota hän ei joutunut pitämään aikaa sairastaneena voinut kestää. Vainaja oli yksinäinen mies, oleskellut Tacomaan ympäristöllä useita vuosia, tunnettu siivoksi ja hiljaiseksi mieheksi, ollen jältään 40 vuoden vaiheilla. Vainajalta jäi tänne Tacomaan kaksi naimisissa olevaa siskoa. Muita tietoja ei tämän kirjottajalla hänestä ole.

Osaston kokouksessa t. k. 24 p. tilittiin Toverin puolustusrahastoon kertoneet rahat, yhteensä \$29.50. Siis ei aivan mitään summa näin pieneltä paikkakunnalta. Huvitoimikunnalle annettiin määräys alkaa valmistaa ohjelmaa joulujuhlaan, joka juhla tullaan pitämään kolmpäiväisenä. Ja ensi lauantaia t. k. 30 p. näytellään osaston haallilla 54th ja Union Ave, South Tacoma, näytöskappale "Nolla". Näytös alkaa kello 8 illalla ja minä voin vakuuttaa, että kappale on nauruhermoja kutkuttava ja katsojan arvoineen. Saapukaa nyt! Joukolla katsomaan minkälaisen "trupeliin" yksi viaton nolla ihmisen saattaa. Siellä siis tavataan. — Hum Hancil.

Aberdeen

Apua Toverille! Avustusta lehdellemme sen nykyisessä pulassa keräävät Aberdeenissä seuraavat toverit: Liikkeen, Pääkkönen, Salo ja Arra. — Onhan se Toveri nyt kyllä joutunut pahempaan kiikkiin kuin koskaan ennen, mutta kyllä se tänäkin koetuksen läpisee!

Kämpäpöytämatkustaa. — Neljä Quinault Laken seuduilla olevista pienistä sahoista, jotka sahasivat kuusitavaraa Seta-Samuille, ovat nykyisin seisahdneet ja niissä työskennelleet noin 200 sotilasta on vapautettu ja lähetetty Vancouveriin, jossa he tulevat lopullisesti vapautettavaksi hallituksen palveluksesta. — Omituista oli muuten näinä päivinä, jolloin pojat täällä Aberdeenissä odottelivat Vancouveriin lähtöä, se seikka kun poliisi oli käynyt joissakin kauppoissa varottamassa, ettei pidä ottaa vastaan sotilaiden maksuosotuksia, vaan antaa poikain vaihtaa pankkeissa nautansa. Oisivatkoohan jotkut vekkulit vähän suuremmat summia!

Vanha juttu päättynyt. Jo vuonna 1911 nosti Olsen & Mahoney yhtiö oikeusjutun Chehalis Boom yhtiötä ja Saginaw Timber Co. vastaan, vaatien niiltä \$7,000 hyvitystä siitä kun alussa mainittu liikehen laiva "Jim Butler" törmäsi entisen Westin sillan korvalla olevaan tukkilahtaan ja vahingoittui jonkun verran. Nykyisin on tuomari Cushman, Tacomaassa, antanut päätöksen, jonka nojalla Saginaw Timber Co., joka omisti tukit vapautettiin syytöksestä ja langetettiin vastuuvollisuus Chehalis Boom Co. niskoille, koska sen velvollisuus oli huolehtia lautan kuljetuksesta määräpaikkaan. Alkuperäinen korvausvaatimus \$7,000 on nyt suoritettava korkojen kanssa, joten summa nousee \$10,000:iin — Chehalis

Boom Co. omistaa melkein koko koonan North Western Lumber Co:n Hoquiamissa.

Uniot alkavat haukotella. Tunnuksia siltä, että unionissa alkaisi nousta esille luokkahengen viivahduksia. Pariissa tämän kyllän "Labor Pressin" viime numerossa on ollut selvästi nähtävissä sen suuntaisia ilmiöitä. Labor Press nimittäm mece sekä rumuillisen ette henkisen voimansa paikallisista unioista. Tässä mukana lähetän Toverissakin julaistavaksi G. Harborin Shipyard Laborers, Riggers and Fasteners unionin ponnet, jotka sanottu unio päästi ilmoille harnistuneena siitä, että Amerikan suurlehdillä alkaa nyt olla kova huoli ja suru siitä kuinka Saksan kansa tulee kohtelemaan entistä keisariansa.

Ponnet kuuluvat:
"Koska liittolaisten voitto olisi ollut mahdollinen ilman järjestyneen työväestön uskollista tukea, jota on annettu kaikilla mahdollisilla keinoilla, ja

"koska keisaria ja hänen käskylänsä yleensä pidetään mailmansodan ja sitä seuranneen työväenluokan uhrusten ja kärsimysten aiheuttajana, ja

"koska kapitalistiset päivälehdet nykyään kertovat meille, että liittolaiset mahdollisesti suojelvat keisaria entisten alamaisensa suuttumukselta, jotka nykyään käsitävät heille tehdyn petoksen, niin sentähden "Osasto No. 38 A. 4 I. L. A. päättää, että me tuomitsemme työväenluokan vihollisiksi ja kansanvallan asian kaivajiksi ne toimittajat, jotka tekevät tällaisia lausunnoita tiedustelemat- tain ensi asiaa liittolaisten sotamiehiltä, päiden vanhemmilta, vaimoilta, lapsilta tai teollisuuden palveluksessa olevilta veljiltään.

"Päätettäköön edelleen, että kopiot näistä päätöslausemista lähetettäköön Aberdeenin työväenliiton keskuhallinnolle, metallityöläisten union neuvostolle, näiden hyväksyttäväksi, sekä julkaisua varten seuraaville sanomalehdille: Labor Press, The Seattle Union Record, Aberdeen World ja Hoquiam Daily Washingtonian."

Suotta pojat kuitenkin pyytävät pönsillensä tilaa tässä tämän kyllän päivälehdessä. Kyllä siihen ei tuollaisia lauseita tulla painattamaan! Samoin luulen olevan asian Hoquiaminkin päivälehdessä, sillä näitä kumpaakin kontroleeraa sama voima. Osiuskunta-aste myöskin on ollut vilkkaan pohdinnan alaisena ja näyttää että sitäkin alkaa tulla jotakin näkyvästäkin valmiiksi.

Osaston toiminta taas alussa. Osastomme on alkanut virallisen toiminsa uudelleen kun "flu" saatiin lopetetuksi. Kokous pidettiin tiistaina ja sunnuntaina tule olemaan ohjelma-iltama. — Unionmies.

OREGON

Portland

Osastolla oli taas kokous t. k. 21 p. pitkästä aikaa ja paljon niiltä oli asioita myös kerätty. Kokouksessa m. m. valittiin allekirjoittanut Toveriin uutistenkirjoittajaksi.

Uusina jäseninä yhtyivät osastoon Erick V. Michelson ja Tyne Lahti ja muuttokortilla Fort Braggin osastosta Vihhelmiina ja Victor Michelson ja Eureka, Cal., osastosta Anna ja Nestor Williams. Kaikki lausuttin ter- vetulleiksi.

Toverin johtokuntaan tov. Peter Kähkönen tilalle, joka on muuttanut pois osastosta, valittiin varajäsen toveri George Altman.

Haaliamme uhataan. Haalin

vierellä asuva akka on kerännyt nimiä ympäri kaupunkia ja esittänyt ne kaupungin isäin kokoukselle, vaatien, että meidän haali suljettaisiin sillä perusteella, ettei hän voi nukkua sen metelin takia, jota siellä harjoitetaan, koska muka juopuneet räjähtävät ympärillä ja että me ollaan vaarallisia ihmisheikejä y. m. m. m. m. ollen siinä syytöksessä. Kaupungin isät päättivät kutsua meidät kuulusteluun jolloinkin tulevaisuudessa. Sen varalta valittiin osasto kolmihenkisen komitean, joka menee vastaamaan ja vaatii hyvitystä moista loukkauksesta. Akka kuuluu olevan norjalainen kansallisuudeltaan ja jonkun verran omituinen. Ei me olla sentään vielä pahoin huolissamme tämän asian takia.

Miehiä täällä pannaan pois laivaveistämöiltä oikein tukut-tain. En tiedä mitä mahtaa olla tämän takana.

Uskollinen kuolemaansa asti oli se mies, joka tässä alkuvuokolla tuli työhön G. S. P. S. Co. laivaveistämölle, vaan ulkopuolella portin kaatui kuolleena maahan. Ei tiennyt mies työhön lähteissään, että talpaheensa noin lyhyt oli. En kuullut miehen nimeä, vaan hän kuuluu olleen noin 50 v. vanha. — N. Williams.

IDAHO

Mullan

Kuolemantapauksia. Lentsusta kehittyneeseen varhukokuumeseen kuoli t. k. 21 p. Oskar Lindeman. Iältään oli vainaja 36-vuotias, kotoisin Viipurin läänistä ja jälkeensä jätti hän vaimon ja kolme lasta. Lindeman on työskennellyt Hunter kaivannossa ja ovat he olleet täällä useita vuosia.

Aug. Kokkosen perheen 7-kuukauden vanha poika kuoli lentsuun t. k. 14 p.

Lentsusairaustapaukset ovat vähenneet paikkakunnalla. Harsonamarien käyttö lakkautettiin t. k. 22 p. ja kirkot, teatterit ja haalit avattiin t. k. 24 p. Koulut aloitetaan t. k. 25 p. Mullanin kouluhuoneesta, joka on ollut väliaikaisena sairaalana, vietin jällellä olevat harvat potilaat koteihinsa t. k. 23 p.

Tässä kauntissa ilmoitetaan edelleen 1500 lentsuutidin tapauksia ja 145 kuolemantapausta.

Todellisuudessa sairaustapauksia on ollut paljon enempi, sillä hyvin useat lievemmissä tapauksissa eivät ole turvautuneet lääkäreihin. L. L.

YLEISIÄ UUTISIA

Junkkerirosotvat alottivat sodan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Nov. 27, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Pariisi, marrask. 27 p. — Baijerin uuden hallituksen pääministeri Kurt Eisner syyttää Saksaa yksinäisen sodan aloittamisesta ja hän samalla julkaisee valtion asiapapereita, todistaakseen syytöksensä.

"Minä syytän Saksaa ja Saksan kansaa on yhtä mieltä minun kansani," kertovat Baselist "Petit Parisienelle" tulleet tiedot Eisnerin sanoneen Münchenissä. Ensimmäinen noista asiapapereista, jotka Eisner on luennutt julkaisusta, on jo annettu julkisuuteen. Se on Berliinissä olleen Baijerin edustajan kirjottama heinäk. 18 p. 1914 päivätty kirje, jossa sanotaan Berliiniin(?) hallituksen päättäneen lähettää ultimatum Serbialle. Kirjeessä sanotaan tuon ultimatumin lähettämistä lykätyn tunnemmaksiksi, jotta

Ranskan presidentti Poincare ja kabinetin jäsen Viviani kerkesivät poistua ensin Pietarista, missä he olivat virallisella vierailulla. Berliinissä oltiin varmoja, että Serbia ei voi hyväksyä ultiimatummissa mainittuja ehtoja.

Herra Eisner sanoo löytäneensä muitakin suurimerkittävistä diplomaattisista dokumentteista.

Lontoo, marrask. 27 p. — Saksan armeijain yleisesikunta uskoi Saksan voivan saattaa Ranskan häviölle yhdessä kuukaudessa 1914, tämä heidän otaksunsa perustuen Ranskassa silloin vallitsevaan kiväärin puutteeseen, kerrotaan Munchenistä tulleissa tiedonannoissa. Münchenin "Korrespondenzissa" julkastaan virallinen raportti, koskien sodan alkamista ja sitä sanotaan seuraavaa:

Serbialle tietien taiten esitettiin sellaiset ehdot, että ne johtivat vihollisuuksiin: Saksan hallitus antoi Itävallan hallitukselle vapaat kädet toimia kuin se halusi, ottaen huomioon sodan mahdollisuuden Venäjänkin kanssa; tehtyjen suunnitelmien mukaan piti keisarin ja Saksan hallituksen olla mukana häämäästyneitä Itävallan toimienpiteiden johdosta: Saksan yleisesikunta, uskoen Ranskalla olevan kiväärin ja haupitsien

puutteen, otaksui Saksan voivan päästä voitolle Ranskasta yhdeksä kuukaudessa.

Turkin hallitus vaatii lahtareita tilille. Kööpenhamina, marrask. 27 p.m. — Turkin hallitus on lähettänyt Saksan uudelle hallitukselle muodollisen vaatimuksen, että sen on luovutettava Turkin viranomaisille Talaat-pasha ja ne turkkilaiset kenraalit, jotka ovat paenneet Saksan. Turkin hallitus on päättänyt rangaista Talaat-pashaa ja noita kenraaleja armenialaisia kohtaan harjoitettujen julmuuksien johdosta.

Pogromeja yhä pannaan toimeen Galitsiassa. New York, marrask. 27 p.m. — Kööpenhaminasta on Yhdysvalloissa ovelle Sionistien järjestölle saapunut tietoja, jotka kertovat Breskossa, Galitsiassa, muuhattavan juutalaisia joukotain, kellarien siellä olevan ruumiita täynnä ja juutalaisia usein ammuttavan kaduilla. Przemyslissä puolalainen legioonaa on rosvonnut kaikki juutalaisten kaupat ja kodit, riisunut juutalaisen militsin aseista, menneet juutalaisten synagoogaan ja tahrintu siellä "pyhiä" papereita.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.

PELLON ja KODIN JOULU

PELTO JA KOTI-OSUUSTOIMINTALEHDEN joulukuun numero ilmestyy joulukuun alussa ja muodostuu siitä oikein

Osuustoimintaväen Joulualbumi

Paitsi sitä, että siihen tulee periaatteellisia y. m. kirjotuksia m. m. tri James Warbasse'ita, W. Bomanilta, J. Nummivuorelta, A. Wirkkulalta, Alex. Koliselta, Karl Helanderilta, Richard Pesolalta, E. Uparilta, Kalle Sillanpäältä, E. A. Talolta y. m. y. m., tulee siihen KYMMENIEN OSUUSLIIKKEIDEN mieltäkiinnittäviä historioitteja, sekä vielä AMMATTIKIRJOTUKSIA y. m. ja noin SEITSEMÄNKYMMENTÄ KUVA

Lehti on ladottu läpeensä pienillä kirjaksimilla ja tulee siihen siittä huolimatta

VIISKYMMENTÄKAKSI SIVUA

Kannet tulee kahdella värillä, ollen etukansikuva K. A. Suvanon piirtämä, kuvaten se Englannin osuustoimintaliikkeen kasvua sen olemassa olon aikana.

ERI OSUUSKAUPAT OVAT SITÄ TILANNEET JO YLI KOLMETUHATTA. Saituri osuuskauat ja osuustoiminnalla keino-televat koplrat eivät ole sitä vielä tilanneet, joten

Ota heti selvä, josko teille on sitä tilattu

Ellei ole tilattu, niin kerää osuustoimintamiehiä kokoon, pan-kaa joku dollari lagoon ja tilatkaa sitä jaettavaksi, tai myytäväksi, tai

TILAA EDES YKSI ITSELLESI

Hinnat: yksityisnumerot 15c, \$10.00 sata

HUOM! — KUULE! — HOKSAA! — MIETI! PANE TOIMEKSI!

Kaikki, jotka tilaavat lehden heti koko vuodeksi (\$1.25 vuosikerta), saavat joulunumeron vapaasti ilman eri maksua. Myöhästyneenä sitä tuskin saa rahallakaan.

Tehtää tukku- ja yksityisnumeroiden tilaukset suoraan osotteella

PELTO JA KOTI
Box 553, SUPERIOR, WIS.

Vuositilaukset voidaan jättää joko asiamiehillemmen tai lähettää ne konttoriimme osotteella:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

PELLON ja KODIN JOULU

PELTO JA KOTI-OSUUSTOIMINTALEHDEN joulukuun numero ilmestyy joulukuun alussa ja muodostuu siitä oikein

Osuustoimintaväen Joulualbumi

Paitsi sitä, että siihen tulee periaatteellisia y. m. kirjotuksia m. m. tri James Warbasse'ita, W. Bomanilta, J. Nummivuorelta, A. Wirkkulalta, Alex. Koliselta, Karl Helanderilta, Richard Pesolalta, E. Uparilta, Kalle Sillanpäältä, E. A. Talolta y. m. y. m., tulee siihen KYMMENIEN OSUUSLIIKKEIDEN mieltäkiinnittäviä historioitteja, sekä vielä AMMATTIKIRJOTUKSIA y. m. ja noin SEITSEMÄNKYMMENTÄ KUVA

Lehti on ladottu läpeensä pienillä kirjaksimilla ja tulee siihen siittä huolimatta

VIISKYMMENTÄKAKSI SIVUA

Kannet tulee kahdella värillä, ollen etukansikuva K. A. Suvanon piirtämä, kuvaten se Englannin osuustoimintaliikkeen kasvua sen olemassa olon aikana.

ERI OSUUSKAUPAT OVAT SITÄ TILANNEET JO YLI KOLMETUHATTA. Saituri osuuskauat ja osuustoiminnalla keino-televat koplrat eivät ole sitä vielä tilanneet, joten

Ota heti selvä, josko teille on sitä tilattu

Ellei ole tilattu, niin kerää osuustoimintamiehiä kokoon, pan-kaa joku dollari lagoon ja tilatkaa sitä jaettavaksi, tai myytäväksi, tai

TILAA EDES YKSI ITSELLESI

Hinnat: yksityisnumerot 15c, \$10.00 sata

HUOM! — KUULE! — HOKSAA! — MIETI! PANE TOIMEKSI!

Kaikki, jotka tilaavat lehden heti koko vuodeksi (\$1.25 vuosikerta), saavat joulunumeron vapaasti ilman eri maksua. Myöhästyneenä sitä tuskin saa rahallakaan.

Tehtää tukku- ja yksityisnumeroiden tilaukset suoraan osotteella

PELTO JA KOTI

Box 553, SUPERIOR, WIS.

Vuositilaukset voidaan jättää joko asiamiehillemmen tai lähettää ne konttoriimme osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

Ranskalaiset menneet Strassburgiin.

Strassburg, marrask. 27 p.m. — Kenraali Gouraud saapui tähän kaupunkiin sunnuntaina neljännen Ranskan armeijan etunenässä ajean, kaupungin kolmen sadantuhannen asukkaan riemuitessa. Ensi maanantaina kenttä-marsalkka Foch saapuu tänne iltpäivällä kello 1:30 ja ottaa kaupungin Ranskan ja liittovaltain nimessä huostaansa.

Toveri jokaiseen työläiskotiin!

Rautapillerit vahvistavat

Hermostoa, kasvattavalla uutta verta, poistavat **Kalpeuden, Päjänsyrin ja Elottomuuden**, sekä kaikki muut laudit jotka juhtuvat huonosta hermostosta, diallisesta työnteosta, ym., joista violoita johtuu taas väsyttävä tunne ja voimien puute ruumiissa.

Liennelin rautapillerit ovat helppoja nauttia ja lisäävät ruumiin painoa ja voimaa verrattain lyhyessä ajassa.

Tästä näette mitä eräskin potilrasano: Painesdale, Mich.

Mr. P. A. Lignell, Superior, Wis.

Rautapillerit olen nyt nauttinut ja voin tälle vakuuttaa, että läikkeen on eh-cottomasti paras, sillä olen nyt täydellisesti terve ja hyvässä voimissa. Ja olen esittänyt sitä muillekin tovereilleni.

Kunnioituksella, Herman Hill.

Tilatkaa tänään kuukauden lääke-määräys: lähetetään Postivapaasti, käyttöohjeet mukana, \$1.25 hinnasta.

—Lignellin Aptteekki on suuri—
—Suom. Aptteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.